

NACKA
KOMMUN

2015-08-31

KFKS 2015/49-610

Skolinspektionen
att: Sara Rising

Komplettering till Skolinspektionens föreläggande

Skolinspektionen begärde den 17 augusti en komplettering av Nackas svar angående föreläggandet gällande 43-2014:8180 placering vid skolenhet och organisering av kommungemensamma särskilda undervisningsgrupper. Nacka kommun ska svara senast den 2 september.

Nacka kommun anser inte att Skolinspektionens tillämpning av bestämmelserna 10 kap. 30 § och 3 kap. 11 § skollagen (2010:800) i det här fallet är korrekta. Nacka kommun anser att Skolinspektionen därmed saknar grund att förelägga kommunen enligt 10 kap. 30 § och 3 kap. 11 § skollagen.

Nackas svar 2 juni 2015

Nacka svarade enligt följande den 2 juni 2015:

För att säkerställa att avlämnande rektor kan fullgöra sitt uppföljningsansvar och att eleven har möjlighet att återgå till sin ordinarie skola kommer följande förändring att göras.

- För att avlämnande rektor fortsättningsvis skall kunna besluta om det särskilda stödet kommer det att skrivas som en del i ansökningsförfarandet. Avlämnande rektor skall framöver delta i uppföljningen och utvärderingen av åtgärdsprogrammet för sin skolas elev på Centrumskolan och Alphyddeskolan.
- Vid uppföljning har avlämnande rektor möjlighet att tillsammans med målsman och elev besluta om en ändring av åtgärdsprogram för en återgång till ordinarie klass och skola.

Angående föreläggandet

Nacka anser att Skolinspektionens uppfattning att endast fristående skolor kan bedriva resursskolor saknar stöd i förarbetena. På sidan 382 f., i prop. 2009/10:165 Den nya skollagen anges att: "I linje med regeringens övergripande ambition att öka valfriheten och skapa lika villkor för fristående och kommunala skolor bör *även* (min kursivering) fristående skolor kunna specialisera sin verksamhet för elever i behov av särskilt stöd eller för en särskild elevgrupp som kräver en särskilt anpassad utbildning eller organisation."

Ett av syftena med den nya skollagen var att se till att villkoren var lika för kommunala och fristående skolor. Citatet ovan visar att utgångspunkten för skollagen var att kommunala skolor redan hade möjligheten att starta resursskolor och att det därför gällde att se till att fristående skolor även fick den möjligheten. Det finns därför inte stöd för Skolinspektionens uppfattning att endast fristående skolor kan vara eller bedriva resursskolor. Sveriges Kommuner och Landsting och Skolverket anser att lagen bör ändras så att det tydligt framgår att kommuner också kan bedriva resursskolor.

Med utgångspunkt i detta pågår en rättstvist som gäller Skolinspektionens föreläggande mot Linköpings kommun ang. s.k. resursskolor. Linköping har besvärat sig över Skolinspektionens bedömning och ärendet ligger sedan april 2015 hos Kammarrätten i Stockholm för prövning.

I rapport 2014:06 kommer Skolinspektionens syn på särskilt stöd till uttryck bl.a. genom beskrivning av två olika typskolor där den ena visar en lösning där eleverna är integrerade (skola B) och alternerar mellan sin klass och särskild undervisningsgrupp. Skolinspektionen har drivit inkluderingsstanken mycket långt.

I beskrivning av skola A:s lösning anges en rad brister bland annat vid omprövningen av stöd och att elever måste köa till kommungemensamma särskilda undervisningsgrupper för att få stöd. De bristerna finns inte i Nacka men i princip är lösningen skola A också möjlig enligt bestämmelserna.

Det finns paralleller när det gäller särskilda undervisningsgrupper i Nacka och situationen i Linköping men också skillnader. De särskilda undervisningsgrupperna Centrumskolan och Alphyddan har inte en egen rektor och de är inte sökbara i skolvalet. Men bestämmelsen 10 kap. 30 § är inte tillämplig och 3 kap. 11§ anger att eleverna ska ges särskilt stöd "enskild eller i en annan grupp än den eleven normalt tillhör."

Björknässkolans särskilda undervisningsgrupper

Alphyddeskolan och Centrumskolorna är i allt väsentligt särskilda undervisningsgrupper och tillhör organisatoriskt Björknässkolan. Alphyddan och Centrumskolan är mycket personaltåta och har personal med hög kompetens när det gäller elever i behov av särskilt stöd. Det finns även särskilda undervisningsgrupper vid andra kommunala skolor i Nacka som då lyder under aktuell rektor. Det förekommer att elever från andra skolor placeras vid Björknässkolan men det är efter ett ansökningsförfarande som sker i samråd med vårdnadshavare och elev. Grupperna är med andra ord inte sökbara varför 10 kap. 30 § skollagen inte är tillämplig. En placering sker i samråd med vårdnadshavarna men ansökan görs av rektor på den avlämnande skolan.

Skollagen anger att elever i behov av särskilt stöd i så stor utsträckning som möjligt ska få stöd inom sin skola och sin undervisningsgrupp eller klass. Men skollagen anger också att det finns möjligheter att eleverna ska kunna få stöd i en egen grupp eller en särskild grupp, vilket framgår av 3 kap. 11 skollagen som inspektionen åberopar. I Nacka är en sådan åtgärd emellertid först aktuell när Alphyddan eller Centrumskolan kan erbjuda det stöd som behövs. Det kan röra sig om s.k. "hemmasittarproblematik" eller inlärningsproblem kopplade till en social problematik men det finns även andra exempel.

Undervisningen vid Alphyddeskolan eller Centrumskolan fick inte någon anmärkning av Skolinspektionen vid tillsynen.

Svar på frågor vid komplettering

Skolinspektionen ställde fem frågor vid begäran om komplettering. Nedan följer frågor och svar:

1. Utgör Centrumskolan och Alphyddeskolan fortfarande särskilda undervisningsgrupper?

Ja, de ingår i Björknässkolan och rektor för Björknässkolan är rektor för verksamheterna. Närmaste chef för lärarna på Alphyddan och Centrumskolan är bitr. rektor. Nacka kommer att ta kontakt med SCB och begära att deras skolid tas bort.

2. Hur sker placering av elever i grupperna?

Det är ett ansökningsförfarande som bygger på vårdnadshavarnas önskemål men skolorna är inte sökbara i det ordinarie skolvalet. Det är viktigt att understryka att alla elever kan få särskilt stöd på sin skola i t.ex. särskild undervisningsgrupp men ibland har elever särskilt omfattande behov och då kan de här två grupperna vara aktuella. Alphyddan och Centrumskolan är mycket medvetet placerade på avstånd från huvudskolan och övriga skolor i Nacka för att passa för elever med behov av mindre sammanhang.

3. I ert yttrande står det att det ska skrivas in som del i ansökningsförfarandet om att avlämnade rektor fortsättningsvis ska besluta om det särskilda stödet, vad innebär det i praktiken, hur ser ansökningsförfarandet ut? Innebär det att eleven behåller sin skolplacering?

Elevens behov avgör om man anser att placering vid grupperna är rätt åtgärd. Eleven kan inte vara inskriven på två skolor utan eleven byter skolplacering i de fall eleven inte redan går på Björknässkolan. När den avlämnade skolan inte har högre årskurser måste eleven byta skola ändå. Om eleven byter skola för att gå i grupperna har avlämnande och mottagande rektor terminsvis uppföljning av eleven med fokus på åtgärdsprogram.

4. Vem är elevens rektor efter placeringen?

Rektor för Björknässkolan.

5. Har eleven tillhörighet till ordinarie klass utanför den särskilda undervisningsgruppen?

Nej, men eleverna på Alphyddan och Centrumskolan läser idrott och slöjd på Björknässkolan. Eleverna har också möjlighet att gå in i andra klasser på Björknässkolan och gör det också beroende på behov eftersom vi arbetar gemensamt med elever och föräldrar för att eleverna ska kunna börja i ordinarie klass.

Vänliga hälsningar

A handwritten signature in blue ink that reads "Einar Fransson".

Einar Fransson

Produktionsdirektör